

KARTA KURSU

Nazwa	Urbanistyka współczesna	
Nazwa w j. ang.	Contemporary Urban Planning	
Koordynator	dr inż. arch. Dorota Wantuch-Matla	Zespół dydaktyczny
		dr inż. arch. Dorota Wantuch-Matla dr inż. Wiesław Wańkowicz
Punktacja ECTS*	4	

Opis kursu (cele kształcenia)

Kurs ma na celu zaznajomienie z głównymi tendencjami w urbanistyce miast w Europie i na świecie od początku XX wieku, stanowiącymi odpowiedź na współczesne problemy społeczno-przestrzenne i cywilizacyjne.

Po ukończeniu kursu student zna wiodące przykłady i strategie rozwoju urbanistycznego miast zachodnich oraz polskich i potrafi omówić ich główne założenia wraz z wybranymi przykładami najznamienitszych realnych działań wdrożeniowych. Student ma pogłębioną znajomość zjawisk i procesów urbanizacyjnych zachodzących we współczesnych miastach zachodnich i w miastach krajów Ameryki Południowej, Azji czy Afryki, w ich szerokim kontekście porównawczym. Ponadto posiada wiedzę na temat najciekawszych, najnowszych przykładów działań i realizacji urbanistycznych na gruncie polskim. Student jest zaznajomiony ze słownikiem pojęciowym odnoszącym się do współczesnych procesów miastotwórczych. Kurs prowadzony w języku polskim.

Warunki wstępne

Wiedza	Wiedza z zakresu historii urbanistyki, planowania przestrzennego, zasad projektowania, projektowania urbanistycznego.
Umiejętności	Znajomość programu Office Word, mile widziana choć nie niezbędna podstawowa znajomość programów graficznych, np. Corel.
Kursy	brak

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 Student ma pogłębioną znajomość zjawisk i procesów związanych z rozwojem urbanistyki, zachodzących we współczesnych miastach zachodnich, polskich, a także w miastach krajów Ameryki Południowej, Azji czy Afryki.	K_W01, K_W03, K_K08
	W02 Student zna aktualne, najciekawsze przykłady implementacji współczesnych idei i kierunków w projektowaniu urbanistycznym w Polsce i zagranicą.	K_W01, K_W04
	W03 Student jest zaznajomiony z teoriami naukowymi oraz słownikiem pojęciowym właściwym dla zagadnienia urbanistyki współczesnej.	K_W01, K_W04
	W04 Student zna i rozumie znaczenie, wagę i genezę procesów związanych z urbanistyczną ewolucją współczesnych miast.	K_W01, K_W04

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01 Potrafi wskazać i szeroko omówić wiodące przykłady strategii rozwoju miast zachodnich oraz przedstawić ich główne założenia wraz z wybranymi przykładami najznamienitszych realnych działań wdrożeniowych.	K_U01, K_U05
	U02 Student potrafi wskazać, analizować i krytycznie oceniać złożone zjawiska i procesy miastotwórcze oraz dostrzega łączące je relacje, a także wpływ kontekstu kulturowego i cywilizacyjnego.	K_U05, K_U06, K_U08

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych

	K01 Student ma świadomość potrzeby ciągłego poszerzania i uaktualniania wiedzy w zakresie urbanistyki współczesnej.	K_K01
	K02 Student posługuje się słownikiem pojęciowym, który pozwala wziąć udział w interdyscyplinarnych dyskusjach oraz realnych działaniach w przestrzeni publicznej, instytucjach czy organizacjach, dotyczących problematyki współczesnych tendencji w urbanistyce, a także aktualnych i prognozowanych problemów z zakresu urbanistyki i zjawisk urbanizacji.	K_K02, K_K03, K_K04, K_K09, K_K10
	K03 Poprzez pryzmat zdobytej wiedzy student potrafi krytycznie spojrzeć i ocenić procesy urbanistyczne w swoim kraju – we własnym otoczeniu.	K_K02, K_K09, K_K10

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	15			12								
	E											

Opis metod prowadzenia zajęć

Zajęcia prowadzone w formie wykładów i konwersatoriów.

> Wykłady są realizowane online w formule hybrydowej (z wykorzystaniem platformę MST i aktywności oraz zadań przygotowanych na platformie Moodle, uwzględniającej różne możliwości interaktywnego procesu uczenia się - quizy służące autoewaluacji, forum, kontakt online z prowadzącą, zadania pisemne, materiały multimedialne itp.).

> Konwersatoria prowadzone w stacjonarnie – w postaci dyskusji wokół przedstawionych przez prowadzącego zagadnień problemowych. Możliwa także realizacja drobnych zadań, służących dopełnieniu lub uzupełnieniu merytoryki prowadzonej dyskusji.

Formy sprawdzania efektów uczenia się:

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Zadania indywidualne	Zadania zespołowe	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny
W01							X	X				X
W02							X	X				X
W03							X	X				X

W04							X	X				X
U01							X	X				X
U02							X	X				X
K01							X	X				X
K02							X	X				X
K03							X	X				X

Kryteria oceny	<p>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest obowiązkowe uczestnictwo w zajęciach wykładowych i konwersatoryjnych oraz uzyskanie z nich zaliczenia (możliwa 1 nieobecność nieusprawiedliwiona*). Zaliczenie części wykładowej polega ponadto na szczegółowym zrealizowaniu aktywności i materiału zlokalizowanego w zajęciach na platformie Moodle – w tym zaliczeniu wszystkich quizów samokształceniowych na ocenę min. 3 (60%).</p> <p>Zajęcia konwersatoryjne zaliczane są na podstawie kryteriów tj.: obecność, aktywność w dyskusjach, przygotowanie do dyskusji, ewentualnie realizacja zadanych przez prowadzącego zadań.</p> <p>Uzyskanie oceny/średniej z ćwiczeń min. 4,75 pozwala na podniesienie oceny z egzaminu o ½ oceny.</p> <p>Zaliczenie części konwersatoryjnej i wykładowej jest warunkiem dopuszczenia do 1. terminu egzaminu. Egzamin w formie stacjonarnej. Bezwzględny warunkiem zaliczenia całego kursu jest uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu końcowego z przedmiotu.</p> <p>* Większa niż założona liczba nieusprawiedliwionych nieobecności skutkuje obniżeniem oceny końcowej z ćwiczeń. 2 nieusprawiedliwione nieobecności – ½ stopnia w dół, więcej niż 2 [lecz nie więcej niż 60%] > 1 stopień w dół.</p> <p>W sytuacji, gdy nieusprawiedliwionych nieobecności jest więcej niż 60%, student nie uzyska zaliczenia części ćwiczeniowej bądź wykładowej.</p>
----------------	--

Uwagi	-
-------	---

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wybrane zagadnienia / wykłady:

1. Wprowadzenie do urbanistyki współczesnej, podstawowe definicje i pojęcia urbanistyki / struktura przestrzenna i funkcjonalna miasta / elementy kompozycji przestrzennej / Percepcja przestrzeni miejskiej.
2. XX wiek – koncepcje urbanistyczne w odpowiedzi na deficyt funkcji mieszkaniowych / Nowoczesna urbanistyka i modernistyczny urbanizm, waterfronty, recykling i rekultywacja obszarów przemysłowych na potrzeby miejskie.
3. Urbanistyka XX i XXI wieku w Ameryce Południowej / Urbanistyka w Krajach azjatyckich i afrykańskich.
4. Współczesne koncepcje urbanistyczne w Polsce i Europie (m.in. miasto: zwarte, 15-minutowe, aktywne, inteligentne, zrównoważone, rezylienne (odporne), zielone? Itp.).
5. Urbanistyka krajobrazu, różnorodność użytkowników przestrzeni zbudowanej.
6. Urbanistyka wodna. Infrastruktura zielono- błękitna w projektowaniu urbanistycznym.
7. Działania odgórne i oddolne w urbanistyce - partycypacja / Koncepcja nie-miejsk / Język wzorców w kształtowaniu miasta.

Zajęcia konwersatoryjne / przykładowe zagadnienia:

- pojęcia miasta rezylientnego (odpornego), czym jest? rezyliencja w polskich miastach?
- czy koncepcja 15-minutowego miasta jest możliwa? Jakie ma plusy? Czy ma minusy?
- infrastruktura drogowa w mieście – wizje przyszłości?

Słowniczek (5-15 pojęć w języku angielskim)

urbanism, resilient city, rebuild by design, city ecology, sustainable urban environment, transport-oriented development (TOD), landscape urbanism, water urbanism

Wykaz literatury podstawowej

- 1.) Guirk Mc, J. (2015). *Radykalne miasta. Przez Amerykę Łacińską w poszukiwaniu nowej architektury*. Warszawa: Bęc Zmiana / republica.
- 2.) Giedion S. (1968). *Przestrzeń, czas i architektura. Narodziny nowej tradycji*. Warszawa: PWN.
- 3.) Le Corbusier (2015 [1924]). *Urbanistyka*. Warszawa: Centrum Architektury.
- 4.) Le Corbusier (2017 [1943]). *Karta ateńska*. Warszawa: Centrum Architektury.
- 5.) Lorens P., Mironowicz I., 2013, *Wybrane teorie współczesnej urbanistyki*, Akapit-DTP, Gdańsk.
- 6.) Majda T., Mironowicz I. (red.) (2017). *Manifesty urbanistyczne – w poszukiwaniu współczesnego modelu miasta*. Warszawa: Towarzystwo Urbanistów Polskich.
- 7.) Ostrowski W. (1975). *Urbanistyka współczesna*. Warszawa: Arkady.
- 8.) Tołwiński T., *Budowa miasta współczesnego*. Warszawa: Wyd. Zakładu Urbanistyki Politechniki Warszawskiej.
- 9.) Solarek K. (2019). *Urban design in town planning*, Warszawa: Wyd. Politechniki Warszawskiej.

Wykaz literatury uzupełniającej

- 1.) Carmona M. (et al.) (2016). *Design Governance – the CABE experiment*. Nowy Jork: Routledge.
 - 2.) Dudzic-Gyurkovicz K. (2019). *Pokonywanie barier urbanistycznych związanych z układami transportu na obszarze Metropolii Barcelońskiej. Wybrane problemy*. Kraków: Politechnika Krakowska.
 - 3.) Karwińska A., Brzosko-Sermak A. (2014) *Dobrze funkcjonujące miasto: koncepcje, cechy, perspektywy rozwoju*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego.
 - 4.) Szczerek E. (2018). *Rewitalizacja osiedli wielkopłytowych a ciągłość i komplementarność przestrzeni publicznej miasta*. Kraków: Politechnika Krakowska.
 - 5.) Wantuch-Matla D. (2016) *Miasto u progu XXI wieku. Przestrzeń publiczna 2.0*. Wyd: Księży Młyn.
 - 6.) Zuziak Z. (2008). *O tożsamości urbanistyki*, Kraków: Wyd. Politechniki Krakowskiej.
 - 7.) Rykwert J. (2013). *Pokusa miejsca. Przeszłość i przyszłość miast*, Kraków: Międzynarodowe Centrum Kultury.
 - 8.) Bendyk E. (2020). *W Polsce, czyli wszędzie. Rzesz o upadku i przyszłości świata*, Warszawa: Wydawnictwo Polityka.
- Publikacje online:
- 10.) Bisker J., Chester A., (et a.) (2015). *Rebuild by Design*. Nowy Jork: Rebuild by Design. Dostęp online: <http://www.rebuildbydesign.org/data/files/500.pdf>
 - 11.) *Co-creating the urban future* (2017). The agenda of metropolises, cities and territories. Barcelona: UCLG.
 - 12.) Frediani A.A., French M. A. (2011). *Change by design*. Nowa Zelandia: Urban Culture Press. Dostęp online: <https://issuu.com/asf-uk/docs/75033019-change-by-design-building>
 - 13.) Strappa G. (et al.) (2016). *City as organism. New visions for urban life*. Artykuły konferencyjne. Dostęp online: https://issuu.com/urbanform/docs/volume_2_part_1_isuf_rome_2015

- 14.) Unia Europejska (2011). *Miasta przyszłości. Wyzwania, wizje, perspektywy*. Bruksela: Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Polityki Regionalnej.
- 15.) UN Habitat (2011). *Planning sustainable cities. Global report on human settlements 2009*. Londyn: Earthscan. Dostęp online: https://issuu.com/unric/docs/planning_sustainable_cities
- 16.) UN Habitat (2012). *The challenge of slums global report on human settlements*. Dostęp online: https://issuu.com/laurenmason3/docs/un-habitat_challengeofslums
- 17.) UN Habitat (2016) *Global Report. Culture for Sustainable Urban Development UNESCO 2016*. Dostęp online: https://issuu.com/bluedrum/docs/global-report_en
- 18.) UN Habitat (2018) *The state of African cities 2018*. Dostęp online: <https://unhabitat.org/the-state-of-african-cities-2018-the-geography-of-african-investment>
- 19.) UN Habitat (2016). *Urbanization and development. Emerging futures*. Londyn: Earthscan. Dostęp online: <https://issuu.com/rodrigovelasquezangel/docs/wcr-full-report-2016>
- 20.) Wantuch-Matla D. (2012). *Przestrzeń miasta przyszłości. Programy i utopie*. W: *Czasopismo Techniczne/ Technical Transactions. Architektura*. Z1 R 109. Kraków: Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej, s. 287-293. Dostęp online: file:///C:/Users/Dorota%20WM/Downloads/WantuchMatlaD_PrzestrzenMiasta.pdf
- 21.) World Economic Forum (2018). *Agile cities. Preparing for the Fourth Industrial Revolution*. Geneva: World Economic Forum. Dostęp online: https://issuu.com/argoexpo/docs/global_future_council_cities_urbani
- 22.) Wybrane archiwalne i bieżące numery czasopisma *Architektura i Biznes o miastach (A&B)*, dostępne w bibliotekach PK, UJ: <https://www.architekturaibiznes.pl/archiwum>

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)*

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	12
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	-
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć konwersatoryjnych	24
	Realizacja zadań i działań, testów samokształceniowych na platformie Moodle	25
	Przygotowanie referatu	-
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	24
Ogółem bilans czasu pracy		100
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4